

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM Monošter, 21. novembra 2019 - Leto XXIX, št. 47

stran 2

PRVA RAZSTAVA IZ »ODRASLE DOBE« MONOŠTRSKIH LIKOVNIH KOLONIJ

PRI VSAKŠOM ŠESTOM RAMI MAJO NEKŠO TABLO VŮDJANO
stran 4

LEPAU SVA ŽIVELA
stran 8

SOMBOTELSKI ŠKOF MAŠEVAL ...
stran 9

PRVA RAZSTAVA IZ »ODRASLE DOBE« MONOŠTRSKIH LIKOVNIH KOLONIJ

V dnevih okoli sredine novembra se je po pravilu mračilo že pred peto uro popoldne. 15. tega meseca so se v Grajskem parku v Monoštru na mostu nad jezercem začeli pol ure pred mrakom zbirati praznične oblečeni ljudje, med katerimi smo kmalu spoznali *Darjo Štefančič, Vido Praznik, Dubravka Baumgartnerja in Ferenca Királyja*, umetnike, ki so na 18. Monoštrsko mednarodno likovno kolonijo v letošnjem avgustu pripotovali iz Slovenije. Nekaj minut pred začetkom manjše slovesnosti se je prisotnim pridružil še kipar iz Prlekije *Robert Jurak*, katerega skulpturo iz odpadnega železja so pravkar odkrivali.

Župan mesta Monošter *Gábor Huszár* je pozdravil slovensko generalno konzulko *Metko*

boljše mesto ju ne bi mogli postaviti ne prej in ne sedaj, postali bosta glavni atrakciji ob jezercu,« smo slišali od

Skulpturo Roberta Juraka z nazivom »Rabarica« sta pred jezercem v Grajskem parku odkrila župan Gábor Huszár in generalna konzulka Metka Lajnsček

župana Huszárja, ki je dodal, da bo nasprotno stran majhne vodne površine krasila skulptura »Rabarica« (torej roparica

nedaleč od današnjega gledališkega poslopja. Tako bi nastal na prostoru med Gimnazijo Mihályja Vörösmartyja, Osnovno

šolo Istvána Széchenyija, Termami Monošter, pripadajočim hotelom in Ulico Lajosa Kosutha umetniški center mesteca ob Tromeji. »To kaže na zavezanost Monoštra umetnosti,« je zaključil župan in skupaj s slovensko generalno konzulko odkril »kovinsko roparico« prleškega kiparja.

Dogodek se je nadaljeval v razstavnem prostoru monoštrskega Slovenskega doma, domači umetniki *János Soós, Anita Herczeg Páli in Eszter Németh Sebestyén* so osnovni ton odprtja podali s klasičnimi Telemanovimi in Goldmarkovimi melodijami. Prisotnim likovnim umetnikom se je pridružila še hrvaška grafičarka *Mateja Rusak*, podpredsednik Slovenske zveze *Jože Hirnök* pa je pozdravil še slovensko parlamentarno zagovornico *Eriko Köleš Kiss*, predsednika DSS *Karla Holca* in podpredsednika *Martina Ropoša*.

Potem, ko se je župan Gábor Huszár zahvalil pobudnikom in podpornikom iz vrst organizatorjev lendavskih likovnih kolonij, je besedo prevzela umetnostna zgodovinarica iz Logatca *Anamarija Stibilj Šajn*. Kakor je poudarila, likovne kolonije v Monoštru združujejo umetnike različnih narodnosti, generacij, slogov ter ustvarjalnih načinov, in tako dokazujejo, da povezuje

umetnost vse nas. »Tukajšnja srečanja so svobodno zasnovana, vsak lahko izrazi, kar čuti, saj ni predpisanih tem,« je podčrtala strokovna spremljevalka letošnje kolonije, ki je opazila, da so ustvarjalci začutili nagovor prostora, posebnosti in lepote tukajšnje narave, ob vsem tem pa so se jih dotaknile tudi zgodovinske obletnice. »Vsak je izhajal iz sebe, zrl v svet zunaj sebe in predstavil svoj intimni pogled. Kljub raznolikosti pa je razstava zlitá v celoto,« je nadaljevala Anamarija Stibilj Šajn in nato še natančno predstavila umetniški svet vseh sodelujočih avtorjev. Ob že prej naštetih umetnikih, ki so uspeli pripotovati na odprtje razstave v Monošter, naj naštejemo še slikarje, ki so se opravičili: to so *Gábor Biró* iz Transilvanije, *György Csuta* iz županije Békés, *Endre Góntér* iz sosednjega Prekmurja in *Ludvik Pandur* iz Maribora. Preden bi odprla razstavo, je

nima očetoma kolonij *Jožetu Hirnému* in bivšemu direktorju Muzeja-Galerije Lendave *Franču Geriču*, ki tokrat ni mogel biti prisoten.

Monoštrske mednarodne likovne kolonije so torej z 18. rojstnim dnevom stopile v obdobje odraslosti in tako pripomogle, da je likovna umetnost ohranila svojo neprecenljivo vlogo v vizualnem morju sodobnega sveta. Vsi ljubitelji umetnosti pa nestrpno čakamo na uresničitev napovedi monoštrskega župana *Gáborja Huszárja*, saj je pričakovati, da bo v nastajajočem kulturno-umetniškem središču svoja zaslužena mesta dobilo tudi več kot poltisoč vrhunskih umetnin iz preteklih dveh desetletij monoštrskih mednarodnih likovnih kolonij. (Projekt so podprli: Mestna občina Monošter, Ministrstvo za kulturo RS, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Galerija-

Odprtja razstave se je udeležilo kar šest sodelujočih umetnikov, in sicer iz Slovenije in s Hrvaške (*Ferenc Király, Vida Praznik, Dubravko Baumgartner, Robert Jurak, Darja Štefančič in Mateja Rusak*)

Lajnsček, predstavnika Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu *Tadeja Bojneca* ter sponzorja *Balázsa Rackerja in Csabo Kollárja*. Prav slednji je pred dobrima dvema desetletjema - še kot podžupan - dal pobudo za umetniški simpozij, »ničto likovno kolonijo«, na katerem je kipar iz Pécsa, *Munkácsyjev* nagrajenec *Zoltán Pál* iz kamna izklesal skulpturi. Usoda obeh je bila doslej negotova, nedavno pa se je vodstvo mesta odločilo, da bo podoba Grajskega parka, tega priljubljenega kotička Monoštrčanov, obogatilo z obema kamnitima stvaritvama. »Na

iz reke Rabe) avtorja Roberta Juraka. »Umetnik se že dvajset let ukvarja z obdelovanjem kovinskih surovin, med njegovimi rokami nastajajo iz grobih materialov prave umetnine. Vsako mesto bi bilo ponosno na tako stvaritev,« je podčrtal prvi mož Monoštra in pred odkritjem še dodal, da je mesto namenilo 300 milijonov forintov za vzpostavitev prvotne, zgodovinske podobe skoraj tristo let starega Grajskega parka. Kot naslednjo nalozbo je Gábor Huszár predstavil načrt kulturnega središča z muzejem, ki naj bi ga zgradili na mestu nekdanje »Cistercijanske hiše«

Umetnostni dogodek v monoštrskem Slovenskem domu je bil lepo obiskan

slovenska generalna konzulka *Metka Lajnsček* ugotovila, da so se monoštrske likovne kolonije kljub mladosti uveljavile v širšem prostoru. »V vseh teh letih so v Porabju ustvarjali umetniki iz bližnjih in daljnjih dežel, pokrajina jih je navdihovala. Spoznali so raznolikost, multikulturalnost in kulinariko Porabja, odnesli so sloves pokrajine po svetu,« je dejala predstavnica slovenske diplomacije. *Metka Lajnsček* se je za pobudo zahvalila še idej-

-Muzej Lendava in Zveza Slovencev na Madžarskem) (Slika na 1. strani: Razstavo iz stvaritev 18. Monoštrske mednarodne likovne kolonije so odprli umetnostna zgodovinarica *Anamarija Stibilj Šajn*, sodelavka generalnega konzulata *Brigitta Soós*, župan Monoštra *Gábor Huszár*, generalna konzulka *Metka Lajnsček* in podpredsednik ZSM *Jože Hirnök*.)

-dm-
foto: K. Holec

»V jesenskoj nauči jaz ne morem spati«

Tradicionalno »Gesensko srečanje« (»Őszi találkozás«) držijo v Murski Soboti živeči Madžari že duga lejta, na tom svetki se na pozvanje domanjoga

za vöšivanje (hímzöszakkör) nutpokazale svoje najlepše prčece, štere so napravile v preminauči deset lejtaj. Kak smo na oprejtji jubilejne razstave

čo zavalno listino.

Z ednim püšlom se je rokodelkam poklono madžarski narodnostni poslanec v slovenskom Državnem zbori *Ferenc Horváth* ranč tak ino povödo, ka leko kulturo edne manjšinske skupnosti najbolje tak gordržimo, če smo rejsan padaške - kak je tau v imeni sobočkoga madžarskoga društva tö. Političar je eške ovado, ka je optimist, vej pa če se rejsan mladi zdaj eške samo malo brigajo za narodnostno erbo, tau leko prineséjo starejša lejta. Za vse tau pa so potrebni lidgé, štteri se aldüjejo za svojo skupnost, se je za delo zavalno predsednici KD »Baráti Kör« *Zsuzsanni Sečko*.

Veuko gledališko dvorano sobočkoga grada obnavljajo, zatot so letošnjo srečanje držali v mladinskem klubu. V malo menjši prostor je zvün povableni gostov - podpornikov, predsednikov madžarski samoupravni narodnostni skupnosti z več občin - prišlo sploj dosta najgir lüdi. Program se je začno z madžarskimi ljudskimi pesmimi domanje skupine, v šteroj na žalost samo štteri ženske spejvajo pa tak gordržijo vogrsko ljudsko kulturo. Po kratkom pozdravi predsednice *Zsuzsanne Sečko* so na oder staučili najmlajši člani domanjoga društva. Mentorica té mlajšov je *Annamária Gróf*, šttera je vküper v kraugi plesala z njimi na poznano pesem *Sándora Weöresa* »Bóbita, Bóbita«. Deca so z rokami kazali reči v pesmi, tisti bole batrivni pa so spejvali tö. Edna malo starejša deklíčina je na gitaro lepau zaigrala ljudsko pesem »Tavaszi szél vized árszt«, drüga pa zaspejvala »Cifra palota«.

Sombotelške spominčice so s sprejavanjem fud pa tamburic zaspejvale štteri porabske ljudske pesmi, ka aj bi ž njimi nutpokazale svoj nauvi CD. Na redej so bile madžarske pesmarce s Prekmurja: ženske z en par moškami, pa če je v

skupini s Trimlinov nej bilau mladi, smo leko pri radmožanski pesmarcaj čüli spejvati dvej mladivi dekli tö. Z odra se je čülo največ lübezenski pesmi, skupine so se trüdile odeberati s prekmurske tradicije, depa dosta je bilau naut z drügi vo-

ca tö: njena vnükinja *Lucija Šetar* je sploj lepau na gitaro zaigrala pa zaspejvala pesem »*Ezt a földet választottam*« (»Tau krajino sem si odebro«) od madžarske skupine Republic. Leko povejmo, ka je biu tau najbolje prisrčen moment zad-

Kulturno društvo »Baráti Kör« má štteri pesmarce

kulturnoga društva »Baráti Kör« vsikdar nutpokažejo pesmarske skupine s kauliški vogrski vesnic. Sobočki Madžari pa sombotelski Slovenci se padašivamo že petnajset lejt, zatot Sobočanci na té svoj tradicionalni program dostokrat pozovéjo Sombotelške spominčice tö. Letos je vrnau

čüli, so se sobočke Madžarke leta 2009 odlaučile, ka gordržijo pa prejkdajo tradicijo vöšivanja. Gnešnja strokovna vodja krožka *Rozina Nemeč* je raztomačila, ka z ženskami vöšivajo največ hetiški motivov, depa na prčecaj najdemo »madeira« tehniko ino cvejtne pa božične motive tö.

Z vogrskimi mlajšami v Soboti se spravlva mentorica

tak vöprišlo, ka smo bili mi na redej - lani na sombotelskom Djürinovom senji so gorstaupile sobočke pesmarce - zatot smo se z veseldjom napautili v center Prekmurja.

Prva, kak liki bi se 9. novembra začno program v Mladinskem informativnom in kulturnom klubu (MIKK) na sobočkom gradi, so nas gostitelice pozvale v vrnji šttauk zidine, gde so članice domanjoga krožka

Direktor Zavoda za kulturo madžarske narodnosti Lendava (MNMI) *Mihael Šooš* se je zavalno sobočkim ženskam, ka se tak aktivno, s kedna v keden trüdijo gordržati svojo narodnostno erbo ino identiteto v tom ednogezičnom varaši. Na prekmursko madžarsko umetnostno tradicijo majo skrb tak, ka ranč edne stalne sobe nemajo, gde bi leko vöšivale, je cujdaud direktor Šooš ino zrau-

Vés Kapca je nej daleč od Lendave - njene pesmarce spejvajo pesmi svoje krajine

grski krajin ranč tak. Pesmarce s Kapce so sploj korážne bile, v programi so bile med njimi solistke pa dueti tö. (Tau pa je venak niške nej znau, ka znamenüje »matulári-pipitulí«, donk je napravilo veuko veseldje.)

Članica domanjoga društva *Rózsi Dancs* je gorštela dvej

večerka. Program se je končó s prekmurskimi slovenskimi ljudskimi nautami sobočki madžarski pesmarc, med drügimi z ednov nagajvov, hejcnov od preminaule mladosti. Pri dobroj krapli pa žmanom gesti smo se eške dugo pogučavali. Naprej so prišle fude tö pa - kak se šika - najduže so ostale

Ilona Szomi (na srejdi) kaže prčece Sombotelškim spominčicam

lejpivi, življenjsko-filozofskivi madžarskivi pesmi, v šteraj je bilau dosta guča o starosti pa o tom, ka so človöki najvejši kinč mlajši pa vnüki. Tau smo pa tö čüli, ka nikdar ne smejmo pozabiti na Bogá. *Ilona Szomi* je mentorica sobočki pa radmožanski ljudski pesmarc, zvün toga pa je ponosna babi-

domanje pesmarce pa Sombotelške spominčice. Nika se je že pogučavalo o vküpnom programi v drügom leti tö, gda Kulturno društvo »Baráti Kör« z Murske Sobote sveti svoj 30., sodelovanje s Sombotelčari pa 15. jubilej.

-dm-

PREKMURJE

Martinovo

11. novembra, na den, gda godüje v Somboteli (Savaria) rojeni sveti Martin iz Toursa, je v dosta evropski rosagaj veselo, vej pa je tau tüdi den, gda se mošt vömini v vino. Tak je tüdi v Sloveniji. Preminauči konec kedna je nej bilou veselo samo v tisti krajinaj, v steri vinska trta raste, leko povemo, ka so té svetek svetili ljubitelji vina po cejlom rosagi. Eni v krčmaj, drügi v restavracijaj, tretji v zidanicaaj, pa tüdi zvüna, kak na primer v Murski Soboti, gé je bilou martinovanje v centri varaša. Na špajsen način je moški, preoblečeni v püšpeka, blagoslavlo vino, ob toj priliki pa se je v dosta mestaj gela tüdi martinova gouska, poleg nje pa ške rdeča kapüsta in mlinci. Tej svetek, s sterim ne častimo samo vina, liki vse tisto, ka nam je narava dala v tom leti, je za tiste, steri samo pigejo, veseli, za tiste, steri pauvajo grauzge, pa dostakrat nej. Letos je vala Baugi nej bilou tak dosta nevol kak v preminauči lejtaaj. Brodim, ka de tüdi vino letnika 2019 fejest dobro, sploj te, če je bilou že do zdaj in bau tüdi pozimi v kleti delo dobro opravleno.

Po podatkih Statističnega urada Slovenije naj bi malo več kak 30 gezero slovenskih vinogradnikov pripauvalo okauli 108.300 ton grauzga, od toga naj bi bilou 75.600 ton belih, drügo pa so rdeče sorte. V Prekmurji na žalost tak gé, ka je iz leta v leto menje takših, steri bi se spravljali z vinogradništvom. Sploj mladi se s tem delom več neškejo spravlati, pauleg toga menši vinogradniki, tej pa je največ, bole žmetno odajo svoje vino, pa tüdi zakoni so iz leta v leto bole ostrji. Zdjaj grauzge raste na malo več kak 500 hektaraj prekmurske zemle. Najbole pesimistični pravijo, ka de do leta 2030 ostalo samo ške 150 hektarov vinogradov.

Silva Eöry

Ivan Markoja - župan Občine Odranci

Pri vsakšom šestom rami majo nekšo tablo vödjano

Prekmurje je ena najbole srmaških krajin v Sloveniji. Mamo pa tüdi mi svoje bogatce. Ka se tiče občin, je med njimi odranska, stera spada med deset najbole bogatih občin v rosagi. Že vse od njene ustanovitve jo vodi Ivan Markoja: »25 lejt je nej tak malo cajta. Lidge nekak neškejo tau funkcijo gorvzeti, tak ka mi, čiglij sam zdaj že štiri lejta v penziji, ne ostane drügoga, kak sam ške furt župan. Vseeno brodim, ka de té sedmi tüdi moj zadnji mandat.«

Občina Odranci je po površini (6,9 km²) najmenša slovenska občina, »po prebivalcaaj pa niiti nej, vej pa smo med 212 občinami nindri na 150. mesti. Mamo okauli 1700 prebivalcov.«

V Sloveniji je nej tak kak na Vogrskom, gé je skor vsakša vesnica svoja občina, tak ka so Odranci med redkimi izjemami. Pouleg nji so takši ške Kobilje, tüdi v Prekmurji, in Trzin, nej daleč vkraj od Ljubljane. V 25. lejtaaj se je v Odrancaj dosta vsega vöminilo, dosta se o nji guči, tüdi zavolo toga, ka majo 1300 delovnih mest, od toga jih je velka večina, okauli gezero, v industrijski coni: »Veški firm je zdaj že pet, mamo pa tüdi dosta obrtnikov in malih firm. Vsevküper jih je v sami vesnici prej 80, tak ka mamo pri vsakšom šestom rami nekšo tablo vödjano. Če je bila inda sveta tau ške paverska vesnica, je gnesden podjetniška ali če povemo nači, delavska vesnica.« V Odrancaj so v zadnjom cajti delali komasacije, se pravi, ka so vküpejvali in nauvo talali parcele, vej pa do samo tak pavrom, tej je ostalo ške okauli deset velikih, dali priliko, ka do leko normalno delali: »Tau so v glavnom mladi lidge, sterim je rosag pomago, ka so se posodobili, küpili moderne škeri in zdaj tej mladi pavri obdelüvlejo našo zemlau.«

Tau kak je leta 1994 gratala

Občina Odranci, je zanimiva prpovest. Lidge so na referendumi podprli tau idejo, samo glavno rejč so meli poslanci v slovenskom parlamentu. »Če se malo špajamo, leko povemo, ka je za tau, ka smo gratali občina, poskrbela

Ivan Markoja je že 25 lejt župan Občine Odranci

lakota poslancov. Naši, prekmurski, so mi prajli, ka je večina njihovih kolegov z drügh krajin nej podpejrala toga predloga. No te pa, bilo je okauli poudneva, so eni poslanci lačni gratali in

stera se spravla s tem, ka dela autodome: »Tej lidge, steri so lastniki té firme, so koooperante, steri so v Sloveniji za nji neka delali, pitali, če bi bilo gé v Sloveniji kakšno primerno mesto, ka bi oni radi preselili svojo proizvodnjo k

nam, vej pa je bilou pri njih delo predrago. In tak je té lastnik na kavi sedo s slovensko komercialistko, Prekmurko iz cankovske občine. Ona je zvala domau svojoga brata, pa ga pitala, če bi sto meu

Firma Carthago ma okauli 800 zaposlenih

so šli na obed. V dvorani so ostali samo tisti, steri so steli, ka bi mi daubili občino. In v tom cajti so té predlog dali na dnevni red in z minimalnim številom glasov so prisotni podprli ustanovitev naše občine,« je raztolmačo Ivan Markoja in priznau ške tau, ka so meli dosta sreče tüdi pri tom, ka so v industrijsko cono pritegnoli prvoga investitora, nemško firmo Carthago,

kakšo zemlau, ka bi Nemci tam leko brz fabriko gorpostavili. Tisti clovek je pazvo mojo či, stera se spravla s tem, ka odavle rame, pa tüdi zemlau. Ona je te mene pozvala, in tak se je začnilo. V Dajčland smo poslali glas, ka mamo mi industrijsko cono in že po trej kednaj so lastniki té firme prišli k nam. Vse smo jim pokazali, raztolmačili in brz so se

odlaučili, ka küpijo zemlau. Letos je minilo deset lejt, ka so prišli k nam, devet lejt pa fabrika, stera ma zdaj že prej 800 zaposlenih, dela,« je tapovedo odranski župan in cujdau, ka je »za njimi prišla talijanska fabrika, stera dela gvante za ženske iz ledra. Po tistom so prišli: ena paverska zadruga iz Avstrije, slovenska firma, stera dela mašine za pakiranje vrastva, in nazadnje ške Švicari, steri delajo mašine za farmacijo.«

Tau, ka so Odranci gnesden dosta inači vöviditi kak te, gda je Ivan Markoja gorraso, je velka istina: »Moje čeri, mam tri, so gornajšle, ka mi že najmenje šest pokolenj nazaj živemo tü. Moja držina je bila trno srmaška, vej pa je moj dejdek v prvoy svetovni bojny spadno kak sodak. Moj oča je biu te samo eno leto star, tak ka je velkoga bogastva nej erbo. Naša držina, mam ške sestro, se je v srmaštvu trüdila, ka bi naja vözašaulivala. Po zgotovlenom študiji ekonomije, študero sam tak v Maribori kak v Kopri, sam duga lejta biu glavni računovodja v enoy soboški gradbeni firmi, po tistom pa sam šau za sedem lejt delat v Budimpešto, gé sam kak finančnik delo tüdi za eno gradbeno firmo. Malo sam se vogrski navčo, tak me ne morejo odati in si znam ške gnesden v krčmi kaj naročiti.«

Vse tri čerke so že odišle od dauma, »ali nej sva sama z ženo Anico. Mava srečo, ka pri nama živeta dva vnükeca. Po tistom, ka so stariške narazno odišli, sta se odlaučila, ka ta pri nama živela. V našoj šauli zdaj odita v deveti razred. Tau je velko veseldje, čiglij se trbej z njima pa po nauvom včiti tisto, ka sam se ges včiu pred več kak 50 lejti.«

(Kejp na 1. strani: Občina Odranci je ena najbole bogatih v Sloveniji)

Tekst in kejpi: Silva Eöry

Murska Sobota

SLOVENSKA ULICA – SRCE SOBOTE

Matej Blenkuš, Darja Matjašec, Nejc Florjanc, Primož Žitnik, Dominik Koša, Pia Kante, Katja Mali, Zala Babič, Urška Cvikel in Rok Straka so tisti, ki jih bomo hvalili ali grajali, saj so bili izbrani med petimi skupinami na javnem natečaju Mestne občine Murska Sobota in Zbornice za arhitekturo in prostor za izdelavo projekta Trajnostne urbane strategije mesta. Da vsem ne bo všeč, je jasno vnaprej, vseeno pa kaže počakati, da dobi novo podobo osrednja mestna Slovenska ulica od krožišča pri Zvezdi do Slomškove ulice. Z deli so začeli pri Slomškovi ulici, torej ob hotelu Diana. Obnova oziroma popolna sprememba podobe Slovenske ulice je začetek novosti, ki jih načrtujejo v Mestni občini, v mestu prihodnosti. »Pomemben del naših razvojnih ambicij je usmerjen v povečanje kakovosti javnega prostora – odprtih, človeku in mestnemu utripu prijaznih površin. S prenavo bomo mestnemu središču dvignili utrip, da bo v zavesti naših občank in občanov ter vseh obiskovalcev Slovenska ulica postala srce Sobote,« izpostavlja župan Aleksander Jevšek. Največja naložba MO v letu 2020 bo »težka« 4,3 milijona evrov, od tega je 70 odstotkov iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, ostalo je delež občine. Dela izvajata podjetji Pomgrad in Blisk Montaža s sodelavci.

Projekt prenovi so poimenovali »Sobota, kot si jo želimo«. Gre za prenavo mestnega središča in enega največjih posegov v ta prostor v zadnjih letih. Tako bodo Slovensko ulico prenavili popolnoma, spremenila se bo tudi po širini, ne bo več pločnikov in robnikov, torej vse v eni ravni. Vzpostavljen bo umirjen enosmerni promet z možnostjo enostranskega bočnega parkiranja. Asfalt bodo zamenjali za prijaznejše materiale, s kockami iz pohors-

kega tonalita (mimogrede sem izvedel, da bodo enake kocke tudi na osrednjem trgu, ki ga obnavljajo v Mariboru). Na ta način bodo ustvarili prosto, var-

Z deli so začeli ob Slomškovi ulici; tudi drevesa, ki še rastejo, bodo »zamenjali« in bo zasajen nov drevored, 93 dreves, na obeh straneh ulice; po »korakih« se bodo pomikali po Slovenski ulici in s tem, kot zagotavljajo, najmanj motili utrip in življenje stanovalcev in trgovin

no gibanje za pešce in kolesarje. Namesto dosedanjih dreves bodo zasadili dvojni drevored s 93. drevesi, medtem ko bodo dosedanja presadili k Soboškemu jezeru. Napovedujejo večje letne vrtove in organizacijo večjih prireditev. Prvi večji tovrstni projekt je bila ureditev drevoreda Primoža Trubarja, s katerim je na sodoben način povezana os evangeličanska cerkev in soboški grad. Tudi na tem prostoru je bilo doslej nekaj prireditev

Tak bo že prihodnje leto pogled na del Slovenske ulice

in pozimi drsališče, ki je bilo več let na Trgu kulture, kjer so zdaj drugi dogodki, recimo koncerti v Soboškem poletju. Na ureditev čaka tudi trg ob stolnici, kar je predvideno v programu ob 100-letnici priključitve Prekmurja k matični Sloveniji.

Osnovni cilj naložbe v Slovensko ulico je, da bi zaživelo mestno središče. Gre za problem, s katerim se srečujejo tudi druga mesta, v bližini Sobote zlasti

Maribor, kjer so bile nekatere, nekoč najbolj obljudene ulice, recimo Gosposka, še pred manj kot desetletjem zelo zanemarjene. V središču Maribora so bile

pred desetletji odlične trgovine s kakovostno ponudbo, ne samo za meščane, ampak za kupce iz cele severovzhodne Slovenije. Ko so se le-te preselile na obrobje mesta, so poslopja začela propadati, ker ni bilo nikogar, ki bi jih vzdrževal. Tega se je sorazmerno pozno lotila Mestna občina Maribor, ki je uredila Trg Leona Štuklja (nekdanjega legendarnega slovenskega telovadca). Nekaj več življenja je tudi na Slomškovem

Miklošovo, pridružilo pa naj bi se mu še tretje. Mnogo težje bo privabiti trgovce ali gostince, morda še koga v številne prazne lokale. Prav sredi mesta, v šoping centru, je veliko prvo nadstropje prazno, enako pritlični vogalni del. V neposredni bližini je zgodovinsko zaščiten, a več kot deset let prazna nekdanja glasbena šola. Če se pomaknemo proti Lendavski ulici, toda še na Slovenski, sta propadajoči nekdanja srednja ekonomska in trgovska šola, ter nekdanja priljubljena knjigarna *Dobra knjiga* (zdaj Sobota knjigarne nima, o čemer smo pisali v Porabju). Na drugem koncu, kjer so začeli s posodabljanjem Slovenske ulice, nasproti (*trenutno hira-jočega*) Hotela Diana, so velike prazne zgradbe nekdanjega trgovskega podjetja Potrošnik, še prej je bila tudi Pomurska porodnišnica in še prej Tovarna perila in konfekcije Mura. Nekaj hektarjev velik prostor, v katerem so zdaj v glavnem »strahovi«, kajti kljub dolgoletnim zagotovilom o gradnji sodobne trgovine ene izmed slovenskih trgovskih verig, tu še dolgo ne bo ničesar.

Ob opozarjanju na prazne zgradbe ne želim zmanjševati pomena novosti v Soboti in okolici, dosedanjih in načrtovanih. Tu mislim tako na turistično središče v in ob paviljonu *Expano*, še bolj pa na urejanje okolice Soboškega jezera. In sicer zato, ker so o prenavi Slovenske ulice začeli govoriti že pred petdesetimi leti (ne pretiravam, ker toliko časa na njej živim), pa se nič resnega ni zgodilo, in enako velja tudi za gramoznico ob Bakovski cesti, zdaj Soboško jezero. Nikakor. Poudariti želim, da se toliko novega v Soboti, kot se dogaja, že dolgo ni zgodilo. Da pa želja, nalog in možnosti ne bo zmanjkalo nikoli, je v življenju povsem normalno.

Tekst: Ernest Ružič
Foto: E.R. in arhitekti

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Obnavljanje pokopališč pa vrtcov

V programu Magyar falu (Mađarska vas) je vlada 649 prošelj podprla, gde se obnovijo dvorišča vrtcev, med tejnji je 22 vrtcev v Železni županiji. Tisti, steri so največ dobili, skur 5 milijauov forintov leko pocerajo na tau, aj mlajši baukše pa lepše dvorišče majo. Če mlajše gledamo, te bi najbaukše tau bilau, ka kak največ bi bili vanej na lufti, zavolo tauga je nej vseedno, kakšno je dvorišče, kakšne špile majo tam.

V Porabji so Sakalovci bili uspešni, oni so tō več kak milijauov forintov dobili za obnavo dvorišča vrtca.

Ranč tak so s tauga programa podpirali obnavljanje pokopališč. V Železni županiji prejk samouprav se obnovi 18 graubišč, pa 5 pokopališč, stere cerkev ma prejk. Skur 30 milijauov forintov so dali na faro sv. Nikolaja v Sárváru pa skur telko pejnaz je dobilo katoličansko pokopališče v Vasváru. 5-5 milijauov forintov je dobila katoličanska fara Karako pa sárvárska evangeličanska fara za obnavitev pokopališča v vesi Rábapaty. Katoličanska fara Egyházásrádoc je 4 milijauone forintov dobila s programa Magyar falu za obnavo.

Med tistimi, steri so prejk samouprave dobili podporo, je Horvátsidány daubo največ, vsevküp 23 milijauov forintov, dapa leppe pejnaze je dobila sakalovska občina tō, skur nej 12 milijauov forintov. Več kak deset je še dobila Kemestaródfa, približno 5-5 milijauov forintov so dobili Győrvár, Nemeskeresztúr, Kemeneskápolna pa še devet vasi, med njimi je tüdi Dolenji Senik.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Borut Pahor je bil na državnem obisku na Norveškem

Predsednik Slovenije Borut Pahor se je na povabilo kralja Harald V. mudil na dvodnevem državnem obisku na Norveškem. Glavne teme pogovorov so bile dvostransko in gospodarsko sodelovanje med državama, digitalizacija in umetna inteligenca. Prvi dan se je Pahor srečal z najvišjimi norveškimi predstavniki, kralj pa mu je podelil najvišje norveško odlikovanje za tuje državnike, veliki križ norveškega kraljevega reda svetega Olava. Slovenski predsednik pa je norveškemu prestolonasledniku, princu Haakoniu Magnusu, vročil odlikovanje zlati red za zasluge pri razvijanju in utrjevanju prijateljskih odnosov in sodelovanja med Slovenijo in Norveško.

Borut Pahor je obiskal tudi norveški parlament, storting, kjer se je srečal s predsednico parlamenta Tone Wilhelmsen Troen. V pogovoru sta sogovornika potrdila odlične odnose med državama, ki ju družijo sorodni pogledi glede večine vprašanj. Slovenski predsednik se je srečal še z norveško premierko Erno Solberg, nato pa sta z norveškim kraljem v Oslu odprla razstavo sodobnega slovenskega industrijskega oblikovanja z naslovom Odprti smo! (We're open).

Pahor in norveški kralj sta drugi dan obiskala skakalnico Holmenkollen ter v tamkajšnjem smučarskem muzeju odprla razstavo slovenske alpske arhitekture. S postavitvijo slovenskega čebelnjaka, ki ga je slovenski predsednik podaril gostitelju, je bil poudarjen pomen trajnostnega razvoja, čebel in drugih opraveševalcev, čemur tudi Norveška pripisuje velik pomen in je pred kratkim sprejela posebno strategijo na tem področju. V okviru obiska sta direktor slovenskega Inštituta Jožef Stefan Jadran Lenarčič in direktorica inštituta SINTEF, ki je ena največjih evropskih neodvisnih raziskovalnih organizacij, Alexandra Bech Gjørvi podpisala dogovor o sodelovanju, v katerem se zavezujeta še povečati sodelovanje v korist obeh držav.

KDOR IMA CVETLICE RAD/STO MA RAUŽE RAD...

SIMBOL PRAZNIKOV

Bilo je v letu 2013, ko sem priredila v PIŠK v Murski Soboti pred adventnim časom samostojno razstavo z naslo-

bili namreč vključeni v venčke. Pozneje sem razmišljala, da je imela prav, čeprav se tudi ideje s časom in z razpo-

počasi, vendar zanesljivo približujejo.

Običaj spletnja venčkov izvira iz preteklosti, krščanstvo pa je kasneje prevzelo njihovo

si jih kupijo, ker je ponudba čedalje bogatejša.

Seveda smo s kotičkom očesa vedno tudi pri zunanjih rastlinah, vendar pa so mrzli dne-

Dekoracija v obliki adventnega venčka. Barve so izbrane previdno s pogovorom: »Manj je več«.

vom »V soju sveč in venčkov«. Takrat mi je novinarka Vida Toš dejala, da bi glede na

loženjem spreminjajo. V drugi polovici novembra že začnemo razmišljati o advent-

Venček, narejen iz turške leske (nabrane v bližnjem parku), dodani so svetleči gumbi in bele kroglice, ki sovpadajo z belino sveče in poprhom leske. Venček, primeren za advent, istočasno za novoletne praznike.

raznovrstnost materiala, ki sem ga vklopila v venčke, lahko razstavi dala naslov »Kako domiselno porabiti pokovko ali kikirikije«. Ti materiali so

nih venčkah in dekoraciji za novoletne praznike, saj nas veletrgovci že takoj po 1. novembru na trgovskih policah opozarjajo, da se prazniki

Nekateri so za abstraktne disko barve. Vrtnice so narejene iz filca. Storžki bora vso to živahnost umirijo.

vo simboliko. V Sloveniji se je adventni venček pojavil v osemdesetih letih dvajsetega stoletja, danes pa bližajoče se

vi kot nalašč za ustvarjanje v toplih prostorih. Da nam bo prijetno, poskrbimo sami s kakšnim izdelkom, lahko pa

Klasična novoletna rdeča barva je vedno zanimiva. Je barva stalnica.

praznike z njim zaznamujejo tudi mnogi neverni, saj je to za vse ljudi čas pričakovanja, upanja, veselja. Nekateri pa adventni venček obesijo na vrata. Venček iz zimzelene rastlinja in suhega šibja so stara poganska ljudstva obešala na hiše zato, da bi jih zaščitila pred zlimi silami. Simbolika adventnega venčka pomeni popolnost in večnost, zimzelene veje predstavljajo življenje. Nekateri si te venčke izdelajo sami, (kar je poseben užitek, lahko tudi družinsko druženje), drugi

to prepustimo tistim, ki se s tem ukvarjajo profesionalno.

NAMIG

V naravi ob sprehodu ali kar na vašem vrtu vam narava podarja in ponuja: zimzeleno zelenje (jelka, mah, bršljan, hortenzija, storžki različnih iglavcev). Krog za osnovo si sami zvijete iz vej (kivija, vrbe, leske ali žice). Ne pozabite še dišavnice, ki so ostale na vrtu.

*Besedilo in fotografije :
Olga Varga*

Slovenske ljudske pripovedi - nej samo za mlajše - 33.

Mali pastér

Gnauk je eden mali pojbiček blüzi maurdja krave paso, depa na en par birk pa koz je tó skrb emo. Biu je zadvečerak ino vrauče sunce je peklo zemlau. Na gnauk je samo pojbič zagledno tri lejpe dekličine, štere so spale na mékoj travi. Bilé so vile. Strašanjsko lejpe so bilé, edna djenau takša kak drüga: skoro gnake so bilé. Méрно so ležale ino tak vövidle, kak liki bi slatko spale. Pojbi je ranč nej na pamet prišlo, ka bi leko vile bilé. Brodo je, ka so prausne dekle, štere so med španceranjom na sunci trüdna gratale, pa so dojlegle spat.

»Sunce je dojspečé,« je premišlavo sam pri sebi. »Škoda je takši lejpi obrazov! Morem jim pomagati.«

Splezdo je na edno bližanjo lipo, dojstrau en par listnati vejik ino je posado kauli dekličin tak, ka je je sunce več nej moglo žežgati.

Za en malo so se vile prebidi-

le ino gorstanile. Čüdivale so se ino edna drügo spitavale, što je tak smileni biu, ka je je obrano pred vraučim suncom. (Djenau so znale, ka se je zgaulo, vej pa vile nikdar

ne spijo, liki samo tak delajo, kak liki bi spale. Spitavale so se samo zavolo toga, ka bi vidle, ali se pojbiček zglesi ali nej.)

Mali pastér pa se je nej zglaso, liki je raj probo zbežžati. Ranč gledati je nej mogo vile, vej so se jim pa vlaské preveč blisketali. Svejtiti so se kak süji, čisti zlat.

V tistom ipi so bilé že vse tri pri njem. Nej jim je mogo vuji. Spitavale so ga, ka šké za dar, ka je je obrano pred vraučim suncom. Pojep pa je nika nej vüpo prositi. Ponüjale so ma čüdodelno mošnjo, s štere nikdar ne sfali žuti krajcarov. Depa mali pastér je nika od toga nej sto meti, vej je pa ranč peneze nej pozno. Nej je sto, ka bi se samo špilo s krajcari pa je gleda, vej so pa penezge mrtvi, un pa je emo žive krave pa birke, štere so največ velale za njega. Gda so tau vile na pamet vzele, so ma pravle:

»Gda 'š večer gnau domau, 'š čüu za sebov od maurdja sé cinganje vselfelé zvoncov, depa ne smejš pogledniti nazaj tačas, ka ne prideš domau.«

Tau so pravle ino preminaule. Eške samo te je pojbiček gorprišo, ka so tau nej prausne

dekličine bilé kak drüge, liki gvüšno vile. Pomalek se je sunce vsikdar bole spiščavalo v maurdje, mali pastér pa je gnau svojo črejdo domau. S kem bole se je približavo domi, tem jakšo cinglanje pa binglanje je čüu za rbtom. Depa pozabo je, ka so ma vile zapovödale. Gda je biu že na pau poti, je najgir grato ino se obrno, ka bi vüdo, što za njim telko mare žené. Zagledno je veuki šereg birk, krav ino koz, štere so stapale vö z maurdja za njegov črejdiv. V tistom ipi pa, gda se je obrno nazaj, je živina enjala ojtj z maurdja na süjo. Samo tista črejda ga je do domi sprevaljala, štera je že vanej bila.

Če bi mali pastér nej nazaj pogledno, bi emo strašanjsko dosta mare. Depa tau ma je tó dojšlo, vej je pa eške svojim srmačkim sausedom leko dosta takše živine dau, štero je od vil za čüdovitni dar daubo.

Na domanjo rejč obrno:
-dm-

Ilustracija: -mkm-

PISMO IZ AMERIKE

Gospaud Toni Kozar (Kodlin Toni z Gorenjoga Senika) je že duga-duga lejta naš vören bralec v Združeni državaj Amerike. Od časa do časa nam pošle kakšno pismo, zadnje cajte že po računalniki. V njegvi pismaj je telko zanimivoga - kak zdaj tö - ka tak mislimo, ka je morajo prešteti naši drugi bralci tö.
(Uredništvo)

Spoštovana gospa Sukič in sodelavci novin Porabje!

Najoprvm vas pozdravljam in vam želim vse dobro. Morem vam pisati in zahvaliti za članek, steroga ste napisali vslednjom Porabji o tom, gda je Karel Holec poisko in gučo z Markinim Pištanom. Kareli posebno zahvalim, ka je dola vzeo (preslikal) eden stari kejp, gde je zdavanje bilou. Med temi lidami sedi eden mladi fudaš. Bog moj, te mladi fudaš je gé naš pokojni Oča, po hižinom imeni: Kodlin Anton. Trno me je tocnilo,

gda sem zagledno kejp in sem spozno mojega Očeta. Moje-ga brata Lacina je ravno tak tocnilo. Tou pa za tou, ka sva miva gnok tö mladiva fudaša bila, kak je naš Oča bio. Jaz sem se nej dosta zdržavo na Gorenjom Seniki, sigdar sem nindrik indrik igro. Laci je pa bole doma sigdar igro. Naš Oča so po cajti najbokši fudaš gratali na Seniki, pa so dosta igrali po drugi pokrajinaj tö. Zdaj ščem nazaj iti k Pištani Pinteri. On mogoče ne vej vse,

ka se je pri Markini godilo. Njegova Mati Marca, in Oča Vilmoš, sta trno dobriva čleka bila, cejli Pekin krošejo je njija poštüvao. Mela sta dve čerki: Trejzo po Ano. Z Anov sem jaz v šolo odo pa sem jo dobro pozno.

Na žalost, je pa znano bilou po cejлом krošli, ka je Marca od 1942-ga leta naprej trno betežna gratala. Dosti padarov so poiskali, dosta so se cerali, pa so donk nej mogli pomagati. Ženska je betežna ostala.

1945-ga leta so Rusi vu našo vesnico prisli, in pri Markini se je eden rusoški padar vu zadjno ižo naselo. Vido je, ka je ženska betežna, pa je njej tanače davo, naj edno dejte rodi. Že sta bila v starosti bole naprej, pa sta nej vörvala, ka

de tou mogoče. Te pa se njima donk posrečilo, pa tako se je Pišta narodo. Marca je pa potistom sploj zdrava postanila in se je dobro čütüta. Sto bi pa na tou brodo! Eden ruski padar je pa brodo na tou, pa je zavado: ženska je zdrava gratala. Eške gnouk vam zahvalim, ka vse kaj pišete vu novinaj, mi, starci se spominamo od naše-ga doma, pa eške vejmo, ka se je kaj godilo po naši krajini, v Porabji. Karela pa prosim, naj malo več vö odi na Janezov brejg na Gornjem Seniki, ka tam se je dosta kaj godilo. Želejm vam vse dobro in zdravje kcuju.

Vaš: Anthony Kozar

... DO MADŽARSKE

Madžarski in slovenski policisti so zasegli rekordno količino droge

13. novembra je v Nagykanizsi potekala skupna tiskovna konferenca madžarske in slovenske policije, na kateri so spregovorili o podrobnostih preiskave in o enem največjih zasegov nedovoljene droge v zadnjem obdobju. Koprski kriminalisti so v zabojniku, ki je v Koper priplul iz Irana, odkrili več kot 730 kilogramov izredno čistega heroína. Naslovník je bilo budimpeštansko podjetje. Desetino droge so kriminalisti pod kontrolo poslali naprej, pošiljka je 5. novembra prispela v skladišče podjetja v Budimpešto, kjer jo je prevzel K. Richárd, ki je heroin namestil v najetem skladišču. Policija je osumljeno osebo zadržala in opravila hišno preiskavo, v kateri so našli manjše količine sumljivih tablet, 7 milijonov forintov in 69 tisoč 450 evrov. Pri pristojnem tožilstvu so dali predlog za pripor in so osumljenca 8. novembra pripravili. Od 730 kilogramov čistega heroína (v Sloveniji so zasegli 661 kg) je na Madžarsko prispelo 69,1 kilograma, na črnem trgu je vreden najmanj 1 milijardo 600 milijonov, največ 4 milijarde 100 milijonov forintov. Cela pošiljka je na črnem trgu vredna kakih 17 milijard forintov.

Če bi zdaj bile volitve...

Če bi zdaj bile volitve, bi še zmeraj vladna stranka FIDESZ zmagala, saj bi dobila 52 odstotkov glasov, tako vsaj kaže najnovejša raziskava Inštituta Nézőpont. Med opozicijskimi strankami je najbolj popularna stranka Momentum, ki bi dobila 13 odstotkov glasov, sledili bi stranki Demokratična koalicija z 11 odstotki in desničarski Jobbik z 9 odstotki. Socialisti skupaj s stranko Párbeszéd bi dobili le 6 odstotkov, kar pomeni, da ne bi prestopili parlamentarnega praga, ki je v primeru dveh strank v koaliciji 10-odstotni.

Malo drugačna je slika v glavnem mestu; medtem ko združeno opozicijo podpira na podeželju le 44 odstotkov volivcev, bi ji v glavnem mestu zaupalo 60 odstotkov.

LEPAU SVA ŽIVELA

Zavolo stari kejpov sem se stavo pri družini Magyarič na Židovi. Samo gda sem zagledno velki košar rauž pred dverami, sem že vedo, ka drugo temo mo tō meli. Te sem ešče tau nej znau, sto pa kakšno obletnico ma, samo sledkar, gda smo se že pogučavali. Po pravici duplansko bi leko svetili, zato ka gazda Ferko so letos bili devetdeset lejt stari, k njigvom rojstnom dnevi je vogrski predsednik Viktor Orbán tō gratuliro, po pošti je bila poslana edna diploma. Dapa rauže v košari so nej za té svetek bilé, liki za 7. november, da sta se vert Ferko pa vertinja Ilonka pred 65. lejti zdavala.

- *Tetica Ilonka, vi zdaj na Židovi živeta, dapa če dobro vejm, viva z možaum sta nej tū rojena.* »Mauž je iz Otkovec, oni so se tam Kurdini zvali, dja pa iz Verice, mi smo pa Lovenjakovi bili. Gda sva se oženila, potistim sva tū zidala pa te tak sva es prišla.«

- *Eden košar rauž mate vanej pred dverami, leko pitam, ka ste svetili?*

»65 lejt, ka sva se zdala, zato je bejla zdaj v začetka novembra ta velka paradija pri nas doma.«

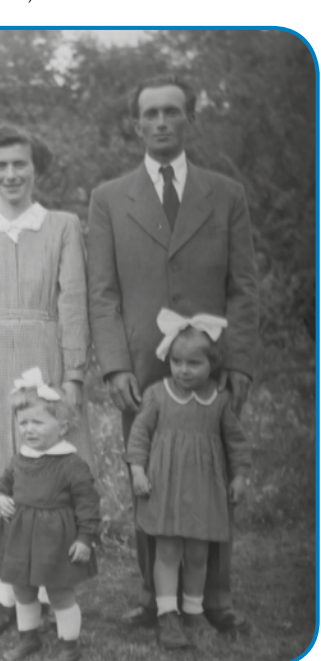
- *Če malo nazaj mislite, tetica Ilonka, kak vidite, kakšni 65 lejt je tau bilau?*

»Dosta je trbelo delati pa dosta je trbelo trpeti, zato ka

Ilonka pa Ferko sta se pred 65. lejti zdala

nika smo nej meli. Te ram, gde zdaj živeva, sva tū skur sama gorazozidala, mauž je zido, dja sem pa pomagala njema. Gda sem na marof

Mejla sta dve hčeri

odla delat, málo, tri mejsce staro dejte sem s seuv mogla nesti, zato ka nin sem ga nej mogla njati. Na maro sem skrb mejla, dejte sem v štali

v kočiji v kauti mejla. Gda se je steri bik rejšo, vsigdar sem letejla, nej ka bi mi dejte vküpsklačo, fejst staršno je bilau. Ranč tak djeseni, gda je repo trbelo brati, te so me tō vögnali pa te sem maloga tō na njivi mejla, nej se je štelo, ka je dejte. Zaman je djauko, zaman sem ga šanalivala, nejsem mogla njema pomagati.«

- *Kelko mlajšov mate?*

»Samo dve hčeri sem mejla, dapa edna je že pokopana, petdesettri lejta stara bejla, gda je mrla.«

- *Gda ste se ženili?*

»Petdesetštrtoga leta, sedmoga novembra. Gostüvanje je doma na Verici bilau. Tak dosta nas je nej bilau, zato ka te je taša šega bila, ka od družin, stere so pozvali, sta samo po dva prišla. Pa mesto je tō nej bilau, zato ka mali ram bejo, samo edno ižo smo meli, gde smo si leko dolaseli. Niši ciganjni so igrali iz Farkašovec, na tau se dobro spominjam. Tri tjöjarce smo meli, njé so dolavzeli, če najdem te tjejp, te ti ga pokažem.«

- *Sedmoga novembra, gda ste se ženili, nej bilau mrzlo?*

»Tak dober cajt je bejo, ka vanej smo v cvejдри odli, gda smo se zdavali v Števanovci. Dja sem k meši v Števanovce odla, zato ka nam je tau skrrej bilau, dapa ovak smo se mi na Senik držali. Gda smo zdavanje meli, gospaud Kous so tau steli, aj se na Seniki zdamo, kak so oni prajli, oni so namé krstili pa oni škejo name zdati tō. Mauž je iz Otkovec bejo, on se je pa k števanovski cerkvi držo. Ka mo zdaj delali? Dapa niša baja nej bejla, gospaud Kous so privolili, cejle papire so oni prejkprinesli v Števanovce pa te tak smo se tam zdali.«

- *Kama ste šla po zdavanji, k starišam ali posaba sta živela?*

»Moža stariške so silili, aj ta deva, ka tam pomauč trbej, tak smo te tam ostali. Dapa nej dougo smo bili tam, zavolo sauseda, steri je njegvo mater vsigdar rato pa nagučavo proto naja. Tak smo te bola kraj odišli, se na Židovo, gde

- *Ferko, vi ka delate cejli den doma?*

»Dosta vse kaj že ne ladam, dja sem že dvakrat na smrti bejo. Najprvin so se mi klobasi dolastavile, tašo bolezen (bolečino) sem emo, ka sem mislo, včasim mrdjem, drugo

Zdavanjski kejp iz leta 1954

smo si ram zozidali.«

- *Dosta ste trpali, dapa z možaum vred sta zato lejpa lejta zadobila.*

paut sem pa puno vode grato, tak ka sem sape nej daubo. Vidiš, pa še itak sem tū, vejn zato, ka me je nej trbelo tam vrkar.«

- *Kak je bilau, gda so vas prišli pozdravit za 65. obletnico zdavanja?*

»Fejst je veselo bilau, zato ka smo vsi vtjöperprišli, hčij, kak vnuki tak pravniki so z nami bili. V Varaši v restavraciji Corso smo meli obed, dja sem vrastvo tisti den nej nutravzejo, tak ka malo vina sem tū leko spijo.«

- *Kakši žitek sta mejla vküper, kakšni je bilau tej 65 lejt?*

»Kak je že žena prajla, dosta dela pa mantranja bilau, dapa ovak sva lepau živela, eden drugoga sva vsigdar poštüvala.«

Karči Holec

Ferko je za 90. rojstni den daubo spominsko listino od predsednika vlade Viktora Orbána

»Lejpa lejta mava, dapa dosta sva bila batažastiva, dja sem devet lejt ležala. Müši (ledvice) sem dolavrtgnjeno mejla, pa tau je niške nej vzejo napamet. Vajn zato sva telko lejt zadaubila, ka dosta sva delala pa sva nej mejla časa se s tejm spravlati, če tøj ali tam kaj malo boli.«

SOMBOTELSKI ŠKOF MAŠEVAL V SLOVENSKI VESI

Nazadnje je bila škofovska maša v kapeli sv. Florijana v Slovenski vesi pred dvema desetletjema, ko je zdaj že pokojni škof István Konkoly blagoslovil obnovljeno kapelo.

13. novembra je sedanji škof János Székely vizitiral v monoštrski župniji, svoj obisk je začel z

rencsér, ki je škofa na kratko seznanil z verskim življenjem v Slovenski vesi. Z veseljem je povedal, da je pri mašah vse več otrok, tudi „dvornikov“ (ministrantov), za kar se je zahvaliti novima župniku in kaplanu. Tudi domačinka Hugi Meggyes se je zahvalila škofu, predvsem zato, da je župnija

ko svojih otrok niso dobro naučili maternega jezika, poskušajo zdaj nadomestiti pri vnukih. Pri tem so jim lahko za vzor duhovniki, med njimi škof Székely.

Po vizitaciji smo škofa vprašali, zakaj se mu zdi pomembno, da svoje vernike nagovori v njihovem maternem jeziku?

»Iz srca lahko moliš le v maternem jeziku,« je odgovoril škof János Székely in tako nadaljeval. »Papež sveti Janez Pavel II., kamorkoli je šel po svetu, se je zmeraj naučil nekaj stavkov v jeziku tamkajšnjih vernikov in jih je pozdravil v maternem jeziku. Prepričan sem, da je to pomemben znak, da spoštuješ kulturo in jezik drugega naroda ter da ju želiš tudi graditi. Cerkev ima pomembno vlogo in tudi pri ohranjanju kulture in

Škof János Székely z monoštrskim župnikom Imrejem Bodorkosom in kaplanom Csabajem Kaszásom

darovanjem svete maše v Slovenski vesi. V kapeli ga je v madžarskem, slovenskem in nemškem jeziku pozdravil monoštrski župnik Imre Bodorkós. V pridigi dvojezične maše je gospod škof izpostavil, da je sv. Pavel redno, znova in znova obiskoval krščanske skupnosti. »Dober pastir ne le da hodi na čelu svoje črede, temveč se pomeša tudi med ovčice, da bi jim prisluhnil. Hodi celo za čredo, da bi lahko pomagala bolanim in slabotnim,«

Kapela sv. Florijana se je - kljub dopoldanski uri - lepo napolnila

Domačinka Hugi Meggyes se je zahvalila škofu, da jim je poskrbel za dobra duhovnika

je povedal škof Székely.

Po sveti maši sta se škofu za dvojezično mašo zahvalila slovenska zagovornica Erika Köleš Kiss in član Župnijskega pastoralnega sveta župnije Monošter Péter Ge-

dobila dva »prava« duhovnika, ki svoj poklic opravljata z dušo in srcem. Zahvalila se je tudi za njuno prizadevanje, da bi se naučila čim več slovenščine. Kot je povedala, tisto, kar so oni zamudili takrat,

jezika. Kot se je madžarski jezik na Erdeljskem, v Vojvodini, na Podkarpatskem v Ukrajini ohranjal s pomočjo molitev in cerkvenih pesmi, tako bi želel, da bi se nemščina in hrvaščina okrepili v Železni županiji ter ostala in se razvijala slovenščina v Porabju. Naj se tudi otroci zavedajo svojih korenin, naj cenijo njihovo lepoto. Človek je toliko bogatejši, če ima čimveč zakladov iz preteklosti, če pozna in ceni svoje prednike, saj iz teh vrednot se hrani, dobiva moč za življenje. Drevo se opira na svoje korenine, ki ga hranijo, tako je to tudi v človeškem življenju...«

L.R. Horváth

Foto: LRH in K. Holec

TOPLA BABIČINA DLAN

Na obletnico rojstva (11. november) Božjega služabnika Alojzija Kozarja so v Odrancih, kjer je Kozar služboval in kjer

čega fanta Pejpa, glavno osebo iz knjige Materina ruta. O pisatelju je Vilko Novak zapisal, da »se je menda le še Ivan Cankar

Lojze Kozar, ml. in Klavdija Dominko na predstavitvi knjige

tako poglobil v duševnost otrok.« Knjiga sporoča, da je potrebno ustvarjati svet brez meja, odprto in prijazno okolje, ter da je najvišja naloga vsakega človeka, da si prizadeva za zlato, dobro srce. Tako srce so imeli Pejnova babica, župnik Anton, učitelj Zoran, Rus Danilo in drugi, ki so opisani v tej knjigi.

Predstavnikom knjižnic in drugih ustanov je Lojze

je pokopan, pripravili predstavitev 10. knjige Zbranih del Lojzeta Kozarja Topla babičina dlan in predstavnikom knjižnic

Kozar ml. ob koncu predstavitve izročil Zbrana dela Lojzeta Kozarja, namreč ob 100-letnici pisateljevega rojstva se je Župni-

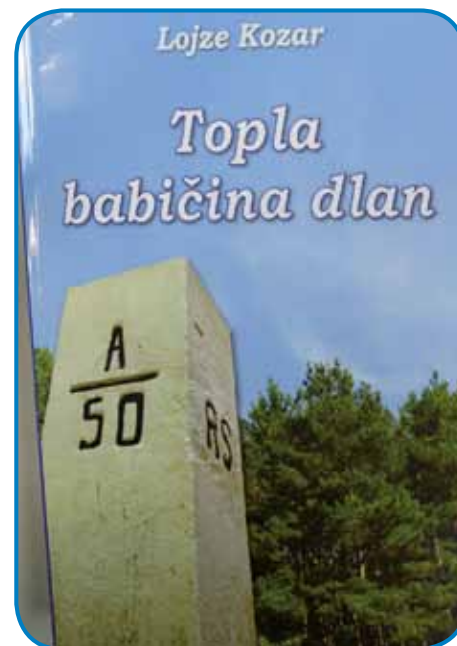
in ustanov, povezanih s Kozarjem, izročili Zbrana dela Lojzeta Kozarja. Postulatorka Klavdija Dominko je spregovorila o negovanju Kozarjeve dediščine, predvsem o tem, kar se dogaja zadnjih nekaj let: ponatisi knjig, tisk literature o Kozarju, postavitve spominskih znamenj, muzikal in dokumentarni film o Kozarju in še kaj.

Lojze Kozar ml. je predstavil knjigo Topla babičina dlan, ki je izšla v letu obhajanja 100-letnice združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Knjiga namreč opisuje čas pred sto leti, ko so nastajale nove države in so ljudje na Goričkem in v Porabju doživljali številne preizkušnje. V ta zgodovinski okvir Kozar postavi odraščajo-

ja Odranci odločila, da bo izdala zbrana dela Lojzeta Kozarja, in sicer: Materina ruta, Premakljivi svečnik, Takšen prag, Nema piščalka, Pajkova mreža, V Porabju doma, Neuničljivo upanje, Kamen in srce, Vezi in zanke ter Topla babičina dlan.

(Vir: spletna stran Škofije Murska Sobota)

Foto: Martin Ropoš in K. Holec

NAUVA NEVARNOST SE VSIKDAR BOLE PRIBLIŽAVA

Lajoš Veliki je nej emo siná, zatok je sto tak vogrski kak polski tronuš svojoj starejšoj čéri *Mariji* prejkdati. Madžarski velikaši so po kralovej smrti krono rejsan na glavau 11 lejt stare deklíčine djali, Polaki pa so terdjali, aj edna kralica samo

pa varašancaj, zatok je večkrat vküppauzvo stanovske djilejše. Svojim lojalnim lidam je talo visike funkcije, začno je stvardjati nauvo elito.

Zmejs, ka so madžarski gospaudge eden drügoga vmardjali pa se samo za svojo bogastvo

V bitki pri Nikopolji je septembra 1396 törski sultan Bajezid strašno dojbziu vogrsko-francusko-vlaške krščanjske šerege

na ednom tronuši sedi. Tak je voditeljica Polke gratala mlajša či *Lajoša Hedviga*, štera je tak dosta pomagala pri obračanju sausednji Litvancov na krščanjsko vöro, ka go je pápa *Janoš Pavel II.* leta 1997 za svetnico vözglaslo.

Marija se je oženila z grofom *Žigmondom (Sigismundom)*, sinom rimsko-nemškoga cesara *Karola Luksemburškoga*. Nauvi mauž vogrske kralice je gorrasso v Pragi ino na madžarskom dvauri, biu je spoj vönavčeni, gučo je več gezikov. Dosta krvi pa je moglo vöstečiti tačas, ka je leko *Žigmond* leta 1387 na vogrski tronuš se.

Za pomauč se je mogo krau svojim prijatelom spoj lübez-nivo zavaliti. V prvi pet lejtaj svojoga kralüvanja je podaro skoro polonje svoje zemlé, tak so gratali graubo veuki privatni grünti nauvi velikašov, med šterimi najdemo držino *Hermana Celjskoga* z gnešnjom Slovenije tó. Prauti veukoj mauči baronov je *Žigmond* isko pomauč pri mali nemešnjakaj

brigali, se je na djužni grajncaj kraljestva pokazala nauva, od vsega vekša nevarnost: Törki. Tau je bilau muslimansko nomadsko lüstvo, štero je živelo v več mali rosagaj v Maloj Ažiji (na gnešnjom Törskom). Na začetki 14. stoletja je *Osman I.* té krajine zdrüžo v krepko sodačko državo, njegvi sin *Orhan* pa je sebé že »sultana« zva. *Murad* je v Evropi prejkvzeu makedonske, bolgarske pa srbske krajine, po bitki na Kosovom pauli leta 1389 pa ma je bila paut prauti Vogrski oprejta. Krau *Žigmond* je gorspozno nevarnost, zatok je s svojov sodačijov večkrat vdaro na Törke, depa brezi vekšoga haska. Leta 1396 je vküppauzvo evropske šerege, kauli 30 gezero njegvi križarski sodakov pa je sultan *Bajezid* pri Nikopolji (v gnešnjom Bolgariji) tak vrazmo zbiu, ka se je leko sam krau tó samo z veukov srečov, po trimejsečnom blaudenji po maurdji domau povrno.

Gvüšno je gratalo, ka je Osman-ski imperij takša nevarnost za

Vogrsko, kakše je eške nikdar nej bilau. Zatok je *Žigmond* vpelo sodačke reforme: nemešnjakom je naprejpiso sodačijo nej samo doma, liki na tihinskom tó, začno pa je nauve porce tó poberati. Isko je padaštvo z mongolskim knezom *Timur Lenkom*, šteri pa je brezi njega tó graubo vničo törške šerege v Anatoliji. Če bi *Žigmond* v tistom momentu poslo svojo sodačijo, bi mabiti leko dokončno dojobladali Törke.

Depa tau je nej bilau mogauče zavolo svajüvanja na Vogrskom. Aristokracija s cajtov anžuvinski kralov je bila prauti *Žigmondi*, nauvi baronge pa so bili vsi njegvi padaške. Krepši so gratali tej drügi, svojo prijateljstvo pa so zapečatili tak, ka se je *Žigmond* oženo s 13-lejtnov *Barbarov*, čerdjavu Hermana Celjskoga. Tresti lejt po tistom se je krali nej trbólo bodjati od znautrašnje rabuke.

Leta 1411 so *Žigmonda* odeberali za nemeškoga krala, tak je grato eden glaven človek evropske politike. Med drügimi je doseegno, ka so za pápo odeberali *Martina V.*, šteroga so pripoznali francuski, engleski pa aragonski krau tó (prva so trgé ejkstra pápe bili). Zavolo koptne Cerkve so tistoga ipa po evropski univerzaj že gučali, ka trbej vpelati reforme: vkrajzveti cerkveno bogastvo, zbrisati celibat ino zaprejti klauštre. V Pragi je teolog *Jan Hus* včiu, ka trbej Božo rejč v maternom geziki oznanjati ino lüstvo s krüjom pa vinom prečičavati. Cerkveni velikaši so ga zatok na smrt osaudili ino žežgali, začnila pa se je duga bojna. Takzvani »husiti« so nücali nauvo taktiko, strejlali so s kaul, štera so protivnicke nej mogli nej pejški nej s konjami obladati. Krau *Žigmond* je je do leta 1430 donk dojbziu, tri lejta kisnej pa so ga kronali za rimsko-nemškoga cesara.

Dva vučenika Jana Husa sta na začetki 15. stoletja oprvim na vogrsko rejč obrnaua Sveto pismo, štere knige zovemo »Hu-

sitska Biblija«. Tistoga ipa so oprvim vküppisali lišto stau latinski rejči, štere so vogrski raztomačili. Vse tau kaže na tau, ka se je madžarska rejč vsikdar večkrat dojspisala - če rejsan nej tak na gausti kak drügi geziki v Zahodnoj Evropi.

Žigmond je pleto evropsko politiko ino se vojskovau s Husiti, zmejs pa so z djuga pá prihajali črni oblacke. Kraug kauli Vo-

Žigmond Luksemburški je pau stoletja kralüvo Vogrskoj - samo Franc Jožef je biu duže krau, 67 leji

grskoga kraljestva se je zapéro, Törki so gratali prejdni Bosnije ino Vlaške, Benetke (Velence) pa so nazajvzele Dalmacijo. Vogrskoma krali so začnili sfaldjavati penezge: samo 10 procentov je nutprišo s kraleski grüntov, drügo je mogo dobiti z monopola na sau pa zlat. Nej je čüda, ka je biu potrejen penez, vej je pa mogo zdigniti grade pa gordržati sodačijo na djugi rosaga.

Zmejs se je *Žigmond* z Visegráda spakivo v Budo ino tam zozido drage palače, na šteraj se je lepau pozno gotski štiluš. V Öbudi je opro nauvo univerzo, depa ta je tó nej mogla dugo gorostati. Na poti na tihinsko so *Žigmonda* vsikdar sprevajali domanji gospaudge, dosta tihinski velikašov pa se je obrnauo v Budi. Tak so se Madžari navčili nauvo modo: moški so začnili srajce pa črejvle z dugim, tenkim nausom

nositi, ženske pa gvante, s šteri so batrivno vökukivali njini dekolteji.

Na slejdnje mesece *Žigmondovoga* kralüvanja se je spistila senca paverske rabuke. Krau je vpelo »inflacijo«, vsikdar menje srebra je dau vkovati v svoje »dénare«, ka pa so nesramno vöponücali püšpecke pri poberanji desetine. Voditel zbesnjeni vogrski pa romanarski

pavrov je biu mali nemešnjak *Antal Budai Nagy*, šteri je dau zdigniti eden grad s kaul ino s tistoga dojbziu protivnike. Velikaši so obečali, ka od tistoga mau nedo poberali »deveto desetino« ino ka se leko njini pavri eške dale gda koli inam spakivajo. Depa tau so nej nutdržali. Zaman so se srmacke pá zdignili, velikaši so strašno dojbziu zračunali ž njimi.

Tau je bila prva rabuka na Vogrskom, štera se je nej zavolo vöre, liki z gospodarsko-socialni zrokov zdignila. V tom cajti, decembra 1437, je biu krau *Žigmond* na pauti s Prage v Budo, de je pa v ednoj moravskoj vesi v svojom 69. leti starosti mrau. Eden od vogrski kralov je nej tak visiko prišo kak un, vej je pa biu kak rimsko-nemški cesar, češki pa madžarski krau gospodar cejle Srednje Evrope. Istina je, ka je vse te rosage nej mogo vküpdržati, zaman je biu spoj inteligenten, emo čütenje za diplomacijo pa gučo vnaugo gezikov. Njegvo petdesetlejtno kralüvanje pa donk dosta znamenüje za Vogrsko. *Žigmond* je biu pravi Evropejec, donk pa je v svoj teštament napiso, aj ga pokopajo pauleg škrinje *svetoga Ladislava* v katedrali v Nagyváradu.

-dm-

PETEK, 22.11.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.00 TV-izložba, 11.20 Vem!, kviz, 12.00 Divjina v srcu (V.), britanska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Tarča, Globus, Točka preloma, 15.25 TV-izložba, 15.35 Mostovi - Hidak, magazinska informativna oddaja, 16.05 TV-izložba, 16.20 Osvežilna fronta: Obremenitev telesa, oddaja za mladostnike, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Zadnja beseda! 18.00 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 18.10 Bacek Jon: Bleščeča okna, risanka, 18.15 Koyaa - Plešče nogavice, risanka, 18.25 Na lepše, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Joker, kviz: 30. oddaja, 20.55 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Vod smrti, britansko-ameriški film, 1.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.40 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.30 Napovedujemo

PETEK, 22.11.2019, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 9.45 Videotrak, 10.30 Med valovi, 11.00 Dobro jutro, 13.50 Dober dan, 14.55 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 15.25 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 16.05 Divjina v srcu (VI.), britanska nadaljevanka, 17.15 Alpski magazin, 17.55 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski skoki (M), kvalifikacije, 19.15 Judo: svetovni pokal, 20.00 Umor na otoku, španska nadaljevanka, 21.05 Potovanje, angleški film, 22.45 Televizijski klub, 23.40 Zadnja beseda!, 0.25 Videotrak, 1.00 Info kanal

SOBOTA, 23.11.2019, I. spored TVS

6.05 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program: Op! 10.20 Čist zares: Bio, eko in veganska kuhinjska, 10.55 Ugrijzimo znanost, oddaja o znanosti, 11.20 TV-izložba, 11.35 Tednik, 12.40 NaGlas! 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.50 TV-izložba, 14.05 Zadnja beseda! - izbor, 15.05 Bolnišnica New Amsterdam (I.), ameriška nadaljevanka, 15.55 Nova dvajseta (II.): Vse ostane v družini, slovenska nadaljevanka, 16.30 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Duhovni utrip, 17.35 Alpe-Donava-Jadran, 18.00 Ozare, 18.10 Ambienti, 18.40 Hej, hej, Šapice!: Pasji koši, risanka, 18.50 Mandi: Dostavljalci, risanka, 19.00 Dnevnik, Sobotni dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 20.00 Joker, kviz: 31. oddaja, 20.55 Kaj dogaja? Z Jonasom, 21.25 MamaOčeSin, britanska nadaljevanka, 22.25 Poročila, Šport, Vreme, 22.50 112, danski film, 0.25 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.50 Dnevnik, Sobotni dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 1.40 Napovedujemo

SOBOTA, 23.11.2019, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 6.05 Videotrak, 7.00 Najboljše jutro, 8.10 Pričevalci: Martin Črnugelj, 10.10 Alpsko smučanje - svetovni pokal: slalom (Ž), 1. vožnja, 11.20 Na lepše, 12.05 Avsenik za Slovenijo, dokumentarni film, 13.10 Alpsko smučanje - svetovni pokal: slalom (Ž), 2. vožnja, 14.10 Judo: svetovni pokal, 15.30 Uvod v novo skalalno sezono, 15.50 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski skoki (M), ekipna tekma, 18.15 Avtomobilnost, 18.50 Videotrak, 20.05 Druga stran upanja, koprodukcijski film, 21.50 Zvezdana, 22.35 Janez Bončina Benč, 70 let, koncert, 0.30 Videotrak, 1.30 Info kanal

NEDELJA, 24.11.2019, I. spored TVS

7.00 Živ žav, otroški program, 9.50 Govoreči Tom in prijatelji: Trdnjava iz kartona, risanka, 10.05 Kozmo: Volk v Zeezichtu, belgijska otroška nanizanka, 10.30 TV-izložba, 10.45 Prislulnimo tišini, 11.10 Ozare, 11.15 Obzorja duha, 12.00 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 14.20 TV-izložba, 14.35 Na lepše, 15.10 Hampstead,

britansko-belgijski film, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Vikend paket, 18.40 Muk: Zvezdogleda, risanka, 19.00 Dnevnik, Politično s Tanjo Gobec, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Luisa Spagnoli, italijanska nadaljevanka, 21.00 Z Mišo, 21.50 Poročila, Šport, Vreme, 22.15 Bogovi Molenbeka, koprodukcijski dokumentarni film, 23.40 Marij Kogoj: Bagatele za orkester (Simfonični orkester RTV Slovenija in Loris Voltolini), 0.10 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.35 Dnevnik, Politično s Tanjo Gobec, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 1.30 Napovedujemo

NEDELJA, 24.11.2019, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 5.30 Videotrak, 6.15 Duhovni utrip, 6.30 Koda, 7.05 Glasbena matineja, 7.35 Joker, kviz: 30. oddaja, 8.35 Joker, kviz: 31. oddaja, 9.35 Žogarija, 10.10 Alpsko smučanje - svetovni pokal: slalom (M), 1. vožnja, 11.20 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski skoki (M), 13.10 Alpsko smučanje - svetovni pokal: slalom (M), 2. vožnja, 14.10 Judo: svetovni pokal, 15.10 Ambienti, 15.40 Mogočni vlaki: ZDA - ameriška čezcelinska železnica, potopis, 16.45 Nogomet - državno prvenstvo: Aluminij: Maribor, 18. kolo, 19.15 Videotrak, 19.50 Žrebanje Lota, 20.00 Res čuden kamen: Pobeg, britansko-ameriška dokumentarna serija, 20.50 Whitney: Smem biti, kar sem?, ameriško-britanski dokumentarni film, 22.40 Vikend paket, 0.05 Zvezdana, 0.50 Kaj dogaja? Z Jonasom, 1.30 Videotrak, 2.15 Info kanal

PONEDELJEK, 25.11.2019, I. spored TVS

6.10 Utrip, Zrcalo tedna, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.00 TV-izložba, 11.20 Na lepše, 12.00 Divjina v srcu (VI.), britanska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Sveto in svet: Angel. Kdo si? Kaj si?, 14.25 TV-izložba, 14.35 S-prehodi: Gregor Božič, 15.05 Dober dan, Koroška, 15.35 TV-izložba, 16.05 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Zadnja beseda! 18.10 Malčki: Čarovnik iz ribnika, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio City, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Umetnost igre, 23.30 Glasbeni večer, 1.00 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.25 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.20 Napovedujemo

PONEDELJEK, 25.11.2019, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 10.00 Videotrak, 10.45 Otroški program: Op! 11.30 Obzorja duha: Krst in krsta, 12.20 Dobro jutro, 15.15 Dober dan, 15.55 50 let Hale Tivoli, dokumentarni film, 17.05 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Divjina v srcu (VI.), britanska nadaljevanka, 18.50 Ema FREŠ, 19.00 Nogomet - evropska liga: napoved kola, magazinska oddaja, 20.00 Mogočni vlaki: Kuba - po poti sladkorja, potopis, 21.00 Poti svobode, poljska nadaljevanka, 22.00 Zgodba o Bogu II.: Božji izbravec, ameriška dokumentarna serija, 22.55 Prespana pomlad, kratki igrani film AGRFT, 23.15 100 točk, kratki igrani film AGRFT, 23.40 Sto psov, kratki igrani film, 0.10 Videotrak, 0.45 Info kanal

TOREK, 26.11.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.00 TV-izložba, 11.20 Vem!, kviz, 12.00 Divjina v srcu (VI.), britanska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Studio City, 14.25 TV-izložba, 14.40 Duhovni utrip, 14.55 TV-izložba, 15.30 Potepanja - Barangolások, 16.00 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Koda, 18.05 A veš, koliko te imam rad: Žvižganje, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Bolnišnica New Amsterdam (I.), ameriška nadaljevanka, 20.50 Slovenec po izbiri, dokumentarni film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Pričevalci, 0.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.15 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.05 Napovedujemo

TOREK, 26.11.2019, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 8.35 Videotrak, 9.25 Žogarija, 10.10 Umetnost igre, 11.00 Dobro jutro, 13.40 Dober dan, 14.25 Alpe-Donava-Jadran, 14.50 Avtomobilnost, 15.25 Joker, kviz: 30. oddaja, 16.15 Joker, kviz: 31. oddaja, 17.10 Avsenik za Slovenijo, dokumentarni film, 18.00 Divjina v srcu (VI.), britanska nadaljevanka, 18.55 Moja soba: Tana, resničnostna oddaja, 19.20 Ema FREŠ, 19.25 Videotrak, 20.00 Izumi, ki so spremenili svet: Raketa, britanska dokumentarna serija, 21.00 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek, 22.00 Šum na srcu, koprodukcijski film, 0.00 NaGlas!, 0.15 Zadnja beseda!, 1.10 Videotrak, 1.45 Info kanal

SREDA, 27.11.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.00 TV-izložba, 11.20 Vem!, kviz, 12.00 Divjina v srcu (VI.), britanska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Z Mišo: Marjeta Ročnik, 14.20 TV-izložba, 14.30 Osmi dan, 15.00 Mostovi - Hidak, magazinska informativna oddaja, 15.30 TV-izložba, 16.00 Male sive celice: OŠ Ob Dravinji in OŠ Kajetana Koviča, Poljčane, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Mestne promenade: Kamnik, dokumentarna serija, 17.55 50 knjig, ki so nas napisale: Tomaž Šalamun: Poker, 18.00 Zmedi gre v Zakajzato: Pristanek na Luni, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Klic dobrote, prenos dobrodelnega koncerta iz Celja, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Profil: Gregor Božič, 23.40 Mestne promenade: Kamnik, dokumentarna serija, 0.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.45 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.40 Napovedujemo

SREDA, 27.11.2019, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 10.35 Videotrak, 11.05 Koda, 11.55 Dobro jutro, 14.50 Dober dan, 15.40 Ambienti, 16.15 Vikend paket, 17.50 Divjina v srcu (VI.), britanska nadaljevanka, 18.45 Ribič Pepe: Zoja in šport, mozaična oddaja za otroke, 19.10 Ema FREŠ, 19.15 Videotrak, 19.50 Žrebanje Lota, 20.05 Po sledeh baleta na Slovenskem, dokumentarna serija o baletu, 21.20 Moje mnenje, 22.10 Wisting, koprodukcijska nadaljevanka, 23.05 Mesto, ki kljubuje, dokumentarni film, 0.05 Videotrak, 0.40 Info kanal

ČETRTEK, 28.11.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.00 TV-izložba, 11.20 Vem!, kviz, 12.00 Divjina v srcu (VI.), britanska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Moje mnenje, 14.25 TV-izložba, 14.35 Slovenci v Italiji, 15.05 Brez meja - Határtalan, 15.35 TV-izložba, 16.05 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Ugrijzimo znanost, oddaja o znanosti, 17.55 Na kratko: Inkluzija, 18.00 Sovice: Čriček, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tarča, Globus, Točka preloma, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.25 Poti svobode, poljska nadaljevanka, 0.35 Ugrijzimo znanost, oddaja o znanosti, 1.10 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.35 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.30 Napovedujemo

ČETRTEK, 28.11.2019, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 10.30 Videotrak, 11.00 Mestne promenade: Kamnik, dokumentarna serija, 11.40 Dobro jutro, 14.20 Dober dan, 15.20 City folk - Obrazi mest: Daka, 15.45 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek, 16.50 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 17.55 Divjina v srcu (VI.), britanska nadaljevanka, 18.50 Fircologi: O zaporu, priporu in sobi pobege, mozaična oddaja za otroke, 19.15 Videotrak, 19.55 Nogomet - evropska liga: napoved kola, magazinska oddaja, 20.55 Nogomet - evropska liga: Arsenal: Eintracht, 5. kolo, 22.50 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski skoki (M), 23.30 Nogomet - evropska liga: vrhunec 5. kola, 0.00 Ambienti, 0.35 Videotrak, 1.35 Info kanal

POZVANJE

DRUŠTVO PORABSKI SLOVENSKI PENZIONISTOV
s poštanjem zové vse svoje penzioniste na srečanje
„PRIČAKOVANJE BOŽIČA V PORABJI“
stero bau 24. novembra 2019, od 13.45 vóre
v Slovenskom domu v Monoštri.

PROGRAM:

Slovenska meša,

stero do slúžili Lojze Kozar, župnik v Odranci,
pri meši de spejvo pevski zbor društva.

Koncert

TAMBURAŠKOGA zboru iz Nuskove.

Drúženje

s pogostitvijo v restavraciji Lipa.

Pozdrav

od 75 lejt starejši penzionistov, sodelújejo ljudski muzikanti
TRIO Vetrnica.

Veselica.

Igro de Lajči Nemeč.

Dodatni programi:

14. in 15. november: pečenjé medeni figic v Števanovci
z mlajši iz šaul Števanovci pa Šalovci.

17. december: priprava božični okrasov na grobe v Monoštri,
v soorganizaciji ZSM.

Naš program sta finančno pomagala:

Fundacija Bethlen Gábor pa Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Dragi otroci!

Prisrčno Vas vabim na **MIKLAVŽEVANJE**,
ki bo 5. decembra 2019, ob 10 uri,
v Slovenskem domu v Monoštru.

Z mano bo prišlo Miškino gledališče **KU-KUC**,
ki Vam bo predstavilo svojo praznično
predstavo z naslovom
MEDENI ČUDEŽ NA GOZDNI ULICI 1a.

Zelo me boste razveselili, če
me boste tudi Vi pričakali
s kakšno pesmijo, ki jo boste
skupaj zapeli ali recitali.

Čakam Vas,
MIKLAVŽ

Zveze Slovencev na Madžarskem

Program za izbiranje poklicev

Že četrtič so v Monoštru v gledališki dvorani priredili program z namenom, da bi monoštrske srednješolce informirali o tem, kakšne možnosti imajo za študij. V okviru programa je slovenska zagovornica Erika Kóleš Kiss govorila o tem, pod kakšnimi pogoji se podeljuje t. i. narodnostna štipendija študentom pedagoških smeri. Informativnega dneva so se udeležili dijaki 11. in 12. letnikov gimnazije Mihály Vörösmartyja in srednje strokovne šole Béla III.

LRH

RADIO MONOŠTER

9970 Szentgotthárd, Gárdonyi u. 1.
info@radiomonoster.hu
Tel/Fax: +36-94-554-126

Szentgotthárd / MONOŠTER 106.6 MHz
Felsőszölnök / Gornji Senik 97.7 MHz

Vsak dan / Naponta : 12.00-16.00

Okrogel rojstni dan generalne konzulke

Generalna konzulka v Monoštru Metka Lajnšček je pred kratkim praznovala okrogel rojstni dan. Ob tem jubileju so ji čestitali tudi voditelji in sodelavci organizacij in institucij, ki imajo sedež v Slovenskem domu. Zaželeli so ji čim več uspehov in rezultatov v dobro porabske slovenske skupnosti.

SLOVENC.HU

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnök

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska
Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava, Urad predsednika vlade, oddelek za narodnosti, Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD. Številka bančnega računa: HU75 11747068 20019127 00000000. SWIFT koda: OTPVHUHB